

24.2.2011

Muutoksia yhteispalvelulakiin

Yhteispalvelua koskevaan lakiin on lisätty säännös, jonka mukaan valtiovarainministeriö johtaa yhteispalvelun valtakunnallista kehittämistä ja sovittaa yhteen viranomaisten palvelua koskevia toimenpiteitä. Valtioneuvosto on myös antanut asetuksen yhteispalvelurekisteristä. Molemmat säädökset tulivat voimaan 1.2.2011.

Yhteispalvelun merkitys julkisen hallinnon palvelukanavana kasvaa ja siksi sen kehittämistä on tarpeen järkevöittää.

Yhteispalvelurekisterillä halutaan parantaa yhteispalvelupisteistä ja niiden muodostamasta verkosta saatavan tiedon laatua ja ajantasaisuutta. Rekisteriin talletettavia tietoja ovat palvelupisteiden määrä, niiden ylläpitäjät, niihin osallistuvat viranomaiset ja palveluvalikoima. Tietoja tarvitaan yhteispalvelun valtakunnalliseen kehittämiseen, jolla turvataan julkisten palveluiden saatavuutta. Yhteispalvelurekisteristä vastaa Etelä-Suomen aluehallintovirasto, joka antaa asiasta tarkempia ohjeita ao. toimijoille maaliskuun alussa.

Yhteispalvelua kehitetään valtiovarainministeriön johdolla Paikallishallinnon ja palvelujen yhteistyöryhmässä, jossa ovat edustettuina poliisi, Verohallinto, maistraatti, työ- ja elinkeinohallinto, maakunnan liitot, aluehallintovirastot, Suomen Kuntaliitto sekä henkilöstöjärjestöt ja yhteispalvelun edistäjät ry. Yhteispalvelun alueellinen edistämistehtävä on säädetty alueiden kehittämisestä annetussa laissa (1651/2009) maakunnan liitoille.

Yhteispalvelupisteiden palveluvalikoimaa on viime vuosina laajennettu, täsmennetty ja yhdenmukaistettu yhteistyössä keskeisten palveluun osallistuvien viranomaisten kesken. Eri viranomaiset ovat määritelleet ne palvelut, jotka ainakin tulee antaa yhteispalvelupisteessä. On myös laadittu mallisopimus ja suosituksia yhteispalveluun osallistumisesta, neuvottelumenettelyistä ja kustannusten jakamisesta. Eri viranomaiset ovat myös sisällyttäneet yhteispalvelun osaksi omia palvelukanaviaan.

Yhteispalvelupisteet ovat pääsääntöisesti korvanneet viranomaisten omia lakkaavia tai supistuvia toimipaikkoja. Palvelupisteiden merkitys on joillain alueilla jo nyt suuri. Lähivuosina mm. etäpalvelun käyttöönoton kautta saadaan yhteispalvelupisteisiin tarjolle myös asiantuntijapalveluja ja palvelujaan yhteispalvelun kautta tarjoavien viranomaisten määrä kasvaa edelleen. Tavoitteena on, että jokaisessa kunnassa on yhteispalvelupiste, ellei palveluita ole muutoin saatavilla.

[Laki julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain muuttamisesta \(1096/2010\)](#)

[Yhteispalvelulaki \(223/2007\)](#)

[Alueiden kehittämisestä annettu laki \(1651/2009\), maakunnan liittojen yhteispalvelutehtävät](#)

Lisätietoja: Kehittämispäällikkö Teemu Eriksson, puh. 09 160 32235 ja
lainsäädäntöneuvos Ilkka Turunen, puh. 09 160 32242, [etunimi.sukunimi\(at\)vm.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)vm.fi)

Yhteispalvelun kehittämisen ohjausjärjestelmä

Yhteispalvelun ohjausjärjestelmästä on laadittu kuvaus selkeyttämään eri toimijoiden osuutta yhteispalvelun kehittämisessä. [Ohjausjärjestelmä](#)

Lisätietoja: Asiantuntija Leni Haavisto, puh. 09 160 32236, [leni.haavisto\(at\)vm.fi](mailto:leni.haavisto(at)vm.fi)

Valtakunnallinen toimintasuunnitelma – kaikkia tarvitaan!

Yhteis palvelupisteverkon kattavuutta on laajennettu viime vuosina samalla kun yhteis palvelukonseptia on kehitetty ja yhteis palvelun palveluvalikoimaa on yhtenäistetty ja laajennettu. Yhteis palvelupisteverkon laajeneminen on kytkeytynyt hallinnonalojen omien palvelupisteiden määrän vähentämiseen.

Yhteis palvelulain (223/2007) 1.2.2011 voimaan tulleen muutoksen myötä valtiovarainministeriön tehtävänä on johtaa yhteis palvelun valtakunnallista kehittämistä ja sovittaa yhteen viranomaisten yhteis palvelua koskevia toimenpiteitä.

Nyt tehtävä valtakunnallinen toimintasuunnitelma on valtiovarainministeriön johtamisen ja yhteensovittamisen väline. Toimintasuunnitelma on käsitelty ja yhteistyöstä on sovittu Paikallishallinnon ja palveluiden yhteistyöryhmässä 11.2.2011, jossa kaikki keskeiset toimijat ovat edustettuna.

PARAS –hankkeen etenemistä koskevassa selonteossa (VNS 9/2009) on linjattu yhteis palvelua seuraavasti:

55. Kuntien ja yhteistoiminta-alueiden tulee laatia suunnitelma lähipalvelujen turvaamiseksi hyödyntäen erityisesti yhteis palvelun ja tietoteknologian mahdollisuuksia. Maakunnan liittojen tulee koordinoita tätä työtä alueellaan.

56. Yhteis palvelua kehitetään voimakkaasti muun muassa yhteis palvelun laajentamishankkeella tavoitteena se, että vuoden 2011 loppuun mennessä jokaisessa kunnassa on yhteis palvelupiste, ellei palveluja ole muuten saatavilla.

Tavoitteet tarkoittavat, että keskeisten julkisen hallinnon palveluntuottajien palvelujen tulee olla saatavilla jokaisessa kunnassa. Palvelujen saatavuus tarkoittaa, että tarjolla on oltava kaiken tasoiset palvelut mukaan lukien asiantuntijapalvelut ja henkilökohtaista käyntiä edellyttävät palvelut.

Toimintasuunnitelmassa on hyvä ottaa samalla huomioon myös muiden kuin viranomaisten tarjoamat palvelut, esimerkiksi kolmannen sektorin toimijat ja paikalliset yritykset.

Valtiovarainministeriö kutsuu koolle huhtikuun alussa maakunnan liittojen yhteis palvelun aluevastaavat ja aluehallintovirastojen yhdyshenkilöt sekä keskeiset valtion palveluntuottajat sopimaan suunnitelman käytännön toteutuksesta.

Toimintasuunnitelma

Lisätietoja: Asiantuntija Leni Haavisto, puh. 09 160 32236, [leni.haavisto\(at\)vm.fi](mailto:leni.haavisto(at)vm.fi)

Etäpalveluhankkeen esiselvitys

Etäpalveluhankkeen tavoitteena on luoda julkiselle sektorille yhteinen etäpalvelujärjestelmä, jossa välittyvä ääni ja korkealaatuinen videokuva silloin kun kansalainen tarvitsee ns. tiskipalvelua eli kansalainen ja virkailija keskustelevat "saman pöydän ääressä" todellisesta etäisyydestä riippumatta. Samalla voidaan yhteisesti käsitellä asiakirjoja ja muita dokumentteja. Etäpalveluhanke on osa SAdE-ohjelmaa ja se saa ohjelmalta rahoituksensa.

Etäpalveluhankkeen esiselvitysvaihe on päässyt käyntiin tammikuussa, kun hankkeeseen saatiin projektipäälliköksi DI Jarmo Riipinen. Jarmolla on runsaasti taustaa sähköisten palvelujen ja tietoliikenteen parista.

Hankkeelle on asetettu ohjausryhmäksi klusteriryhmä, jossa ovat mukana valtiovarainministeriön lisäksi ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Opetushallitus, Verohallinto, maahanmuuttovirasto, poliisihallitus, Kansaneläkelaitos, Suomen Kuntaliitto ja kuntia.

Etäpalveluhankkeen esiselvitysvaihe kestää huhtikuuhun 2011 ja sen jälkeen alkaa varsinainen hankevaihe. Esiselvitysvaiheessa tehdään erilaisia etäpalvelujärjestelmän teknisiä määrittämiä, määritellään sen hyötyjä ja kustannuksia sekä etäpalvelun sovittamista osaksi viranomaisten palvelustrategioita. Esiselvitysvaiheessa on aloitettu myös käyttöönottopilottien käytännön valmistelu. Käyttöönottopilottialueiksi on valittu Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan maakunnat. Pilo-

toinnit käynnistyvät em. maakuntien yhteispalvelupisteissä syksyllä 2011. Etäpalvelun valtakunnallinen käyttöönotto alkaa keväällä 2013 ja hanke päättyy vuonna 2014.

Erilaisten määrittelyiden tekemiseen osallistuvat tulevaisuudessa etäpalveluja tarjoavat ja järjestelmää käyttävät tahot. Hankkeen etenemisestä ja työn kokoamisesta vastaavat projektipäällikkö Jarmo Riipinen ja klusteriryhmän puheenjohtajana toimiva kehittämisspäällikkö Teemu Eriksson valtiovarainministeriöstä.

Etäpalvelu tulee ensin yhteispalvelupisteisiin, joissa sen käyttöä ohjaavat ja avustavat palveluneuvojat. Kaikki tarvittavat laitteet ja ohjelmistot ovat kansalaisen käytössä ilmaiseksi, asiointitiloiksi varataan erillisiä ovelta suljettavia ja ääntä eristäviä tiloja luottamuksellisia etäkeskusteluja varten. Yhteispalvelupisteessä kansalainen todistaa henkilöllisyytensä, jolla taataan aukoton tietoturva teknisen tietoturvan lisäksi.

Etäpalvelu mahdollistaa asiantuntijapalveluiden tuomisen kaikkiin yhteispalvelupisteisiin ja se muuttanee palveluneuvojien työtä entistä enemmän asiakasta ohjaavaksi. Etäpalvelulla on mahdollista toteuttaa myös tilanne, jossa samanaikaisesti asioidaan useamman viranomaisen asiantuntijoiden kanssa.

Palvelu mahdollistetaan myöhemmin myös koteihin ja työpaikoille, mutta se on teknisesti ja tieturvamielessä niin haasteellista, että tältä osin toteutus tapahtuu myöhemmin.

Lisätietoja; projektipäällikkö Jarmo Riipinen, puh. 040 167 9262 ja kehittämisspäällikkö Teemu Eriksson, puh. 09 160 32235, [etunimi.sukunimi\(at\)vm.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)vm.fi)

Yhteispalvelun valtionavustuspäätökset

Kuntien yleisestä valtionosuudesta erotettiin vuodelle 2010 1 miljoona euroa yhteispalvelun tukemiseen. Ensimmäisen hakukierroksen perusteella tehdyillä päätöksillä tästä summasta jaettiin kunnille yhteispalvelun tukemiseksi yhteensä hieman yli 304 000 euroa.

Koska ensimmäisen avustuskierroksen aikana kävi ilmeiseksi, etteivät kaikki asiassa etenemään lähteneet kunnat ehtineet valmistella avustuksen saamisen edellyttämiä sopimuksia, päätti valtiovarainministeriö järjestää toisen hakukierroksen. Toisen kierroksen hakuaika päättyi 30.12.2010.

Hakuajan päättymiseen mennessä saatiin 18 hakemusta perustamiskustannusten tukemiseksi sekä 10 hakemusta yhteispalvelupisteen laajentamisesta koituvien kustannusten tukemiseksi.

Haettujen avustusten määrät vaihtelivat erittäin paljon, kuten ensimmäiselläkin hakukierroksella. Pienin haettu avustussumma oli 602,61 euroa ja suurin 50 000 euroa. Haettujen summien suuri vaihtelu kertoo toiminnan aloittamisen lähtökohtien sekä toiminnan lähtökohtana olevan rakenteen suuresta vaihtelusta. Haetun avustussumman suuruuteen näyttää hakemusten perusteella vaikuttaneen useimmiten eniten se, täytyikö pisteen perustamiseksi tehdä remontointitöitä.

Päätökset avustuksien myöntämisestä tehdään lähiviikkoina ja niistä tiedotetaan avustusta hake-neille kunnille sähköpostitse ja kirjeellä.

Lisätietoja: ylitarkastaja Mikko Saarinen, puh. 09 160 34940, [mikko.saarinen\(at\)vm.fi](mailto:mikko.saarinen(at)vm.fi)

Lopuksi

Otamme miellämme vastaan yhteispalveluun liittyvää alueellista ja paikallista uutisaineistoa verkkosivustolla julkaistavaksi. Näitä ovat esim. yhteispalvelupisteiden avajaiset ja koulutustapahtumat. Voit lähettää ne osoitteeseen [yhteispalvelu\(at\)vm.fi](mailto:yhteispalvelu(at)vm.fi)

Seuraa myös yhteispalvelun verkkosivuja www.yhteispalvelu.fi Sivuille kootaan muun muassa yhteispalvelua koskevat ajankohtaiset asiat ja ilmoitukset sekä alue- ja paikallistason kuulumiset.